

Bölüm 43

VAGİNAL AGENEZİ'DE LAPAROSKOPİK YAKLAŞIM

Mehmet YILMAZ¹

GİRİŞ

Vajinal agenezi her 4. 000-10. 000 kadında bir görülür. Vajinal agenezinin en yaygın nedeni, müllerian aplazi, müllerian agenezi ya da Mayer-Rokitansky-Küster-Hauser sendromu olarak da adlandırılan uterus ve vajinanın doğuştan olmamasıdır (1). Genellikle serviksin ve uterusun olmaması ile birlikte, ancak bazı kadınların fonksiyonel endometriumu olup obstrükte ya da rudimenter uterus görülür. Bir kısım kadında da kavitasyon gösteren Müller artıkları gözlenir (2-4). Yapılan çalışmalarda etkilenen kadınların büyük bir çoğunluğunun overleri normal olup, bir kısmının da ekstrapelvik yerleşimli ya da unilateral hipoplastik olarak gözlemlenmiştir (3). Sıklıkla bu hastalarda ekstragenital anomaliler de bulunur. Bunlar tek taraflı renal agenezi, pelvik ya da at nalı böbrek gibi toplayıcı sistem anomalileri içeren ürolojik anomalilerdir (5-6). Ayrıca daha az bir kısmında da spina, kosta ve ekstremiteleri içeren iskelet anomalileri bulunur (5-7). MRKH sendromunun genetiği bilinmemekle beraber, yapılan bir çok çalışmada da genetik defekte rastlanılmamıştır (8).

Klinik- Bu kadınların karyotipleri normal olup, overler ve over fonksiyonları da normal izlenir. Bundan dolayı sekonder seks karakterleri de normal gözlenir (ör. aksiler, pubik kıllanma ve meme gelişimi). Ancak menarş görülmez. Bu kadınlar genellikle 15-17 yaşlarında adet görmüyo-

rum (primer amenore) şikayeti ile gelirler. Çoğu hastada fonksiyonu olmayan rudimenter uterus vardır ancak bir kısım hastada da fonksiyone uterus bulunur. Fonksiyone uterusu olan hastalarda hematometra, hematokolpos veya endometriozisin neden olduğu abdominopelvik ağrı şikayeti ile gelirler (7, 9). Bu kadınların eksternal genital yapıları ürogenital sinus'tan meydana geldiği için normal olarak izlenir.

Tanı: Bu hastalarda uterusun yokluğunu, overlerin varlığını göstermek ve böbrekleri değerlendirmek için Ultrason ile değerlendirme yapılmalıdır. Çift üreter intravenöz pyelografi (IVP) ile görüntülenebilir (6). Rudimenter ya da normal uterus'ta fonksiyonel endometrial tabakanın varlığını göstermek için MRI kullanılır. Vajinal agenezi'nin ayırıcı tanısında imperfore hymen, aşağı yerleşimli transvers vajinal septum, androjen insensivitesi ve uterus-vajen agenezisi bulunur.

Tedavi: Günümüzde ideal bir fonksiyonel vajen oluşturulması hakkında fikir birliği bulunmamaktadır (10). American College of Obstetricians and Gynecologist, vajinal dilatasyon tekniklerini ilk basamak tedavi olarak önermektedir (11). Bu bir konservatif yöntem olmakla beraber hasta memnuniyeti açısından mükemele yakın bir başarı sağlamaktadır (12). Vajinal agenezisi olan bir hasta grubunda bu yöntem uygulanmış ve yüksek oranda bir fonksiyonel başarı elde

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği, jindrmehmet@gmail.com

içeren teknik geleneksel tekniğe göre; komplikasyon oranlarının düşük olduğunu, hastanede yatış süresinin ve ameliyat süresinin daha kısa olduğunu belirtirler (41). Huang Z et al. Laparoskopik peritoneal ve ileal vajinoplastinin karşılaştırıldıkları 12 vakalık seride 1 ay ile 7 yıl arasındaki takipte suni vajina derinliği peritoneal vajinoplasti sonrası yaklaşık 8-12 cm, ileal vajinoplasti sonrası 6-11 cm idi. Ayrıca peritoneal vajinoplasti sonrası 4/9 olguda cinsel sağlık skoru normal iken ileal vajinoplasti sonrası sadece 1/3 olguda cinsel sağlık skoru normal saptandı. Peritoneal vajinoplasti, operasyon süresinin kısa olması, kanama miktarının az olması ve cinsel yaşamın erken başlaması nedeniyle daha avantajlı bir yöntem olarak sunulmuştur.

KAYNAKLAR

- Evans TN, Poland ML, Boving RL. Vaginal malformations. *Am J Obstet Gynecol* 1981; 141(8) :910-20.
- Salvatore CA, Lodovici O. Vaginal agenesis: an analysis of ninety cases. *Acta Obstet Gynecol Scand* 1978;57(1) :89-94.
- Fedele L, Bianchi S, Frontino G, et al. Laparoscopic findings and pelvic anatomy in Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser syndrome. *Obstet Gynecol* 2007;109(5) :1111-5.
- Fedele L, Bianchi S, Frontino G, et al. Laparoscopically assisted utero vestibular anastomosis in patients with uterine cervix atresia and vaginal aplasia. *Fertil Steril* 2008; 89(1) :212-6
- Griffin JE, Edwards C, Madden JD, et al. Congenital absence of the vagina. The Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser syndrome. *Ann Intern Med* 1976;85(2) :224-36.
- Fore SR, Hammond CB, Parker RT, Anderson EE. Urologic and genital anomalies in patients with congenital absence of the vagina. *Obstet Gynecol* 1975;46(4) :410-6.
- Bergh PA, Breen JL, Gregori CA. Congenital absence of the vagina the Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser syndrome. *Adoles Pediatr Gynecol* 1989; 2:73-85.
- Petrozza JC, Gray MR, Davis, AJ, Reindollar, RH. Congenital absence of the uterus and vagina is not commonly transmitted as a dominant genetic trait: outcomes of surrogate pregnancies. *Fertil Steril* 1997;67(2) :387-9.
- Murray JM, Gambrell RD Jr. Complete and partial vaginal agenesis. *J Reprod Med* 1979;22(2) :101-5.
- Laufer MR. Congenital absence of the vagina: in search of the perfect solution. When, and by what technique, should a vagina be created? *Curl' Opin Obstet Gynecol* 2002; 14(5) :441-4.
- ACOG Committee on Adolescent Health Care. ACOG Committee Opinion. Number 274, July 2002. Nonsurgical diagnosis and management of vaginal agenesis. *Obstet Gynecol* 2002; 100(1) : 213-6.
- Jasonni VM, La Marca A, Naldi S, et al. The management of vaginal agenesis: report of 104 cases. *Fertil Steril* 2007;88(6) : 1653-6.
- Gargolio PC, Cannon Gm Jr, Diamond DA, et al. Should progressive perineal dilatation be considered first line therapy for vaginal agenesis? *J Urol* 2009;182(4 suppl) :1882-9.
- Edmonds OK. Congenital malformations of the genital tract and their management. *Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol* 2003;17(1) :19-40.
- Frank RT. The formation of an artificial vagina without operation. *Am J Obstet Gynecol* 1938; 35:1053-55.
- Roberts CP, Haber MJ, Rock JA. Vaginal creation for müllerian agenesis. *Am J Obstet Gynecol* 2001;185(6) :1349-52.
- Brucker SY, Gegusch M, Zubke W, Rall K, Gauwerky JF, Wallwiener D. Neovagina creation in vaginal agenesis: development of a new laparoscopic Vecchietti-based procedure and optimized instruments in a prospective comparative interventional study in 101 patients. *Fertil Steril* 2008; 90 (5) 1940-1952
- Baptista E, Carvalho G, Nobre C, Dias I, Torgal I. Creation of a Neovagina by Laparoscopic Modified Vecchietti Technique: Anatomic and Functional Results. *Rev Bras Ginecol Obstet*. 2016 Sep;38(9) :456-464. doi: 10.1055/s-0036-1593775. Epub 2016 Oct 27. PMID: 27788530.
- Borruto F, Camoglio FS, Zampieri N, Fedele L. The laparoscopic Vecchietti technique for vaginal agenesis. *Int J Gynaecol Obstet*. 2007 Jul;98(1) :15-9. doi: 10.1016/j.ijgo.2007.03.012. Epub 2007 Apr 30. PMID: 17467712.
- Callens N, De Cuyper G, De Sutter P, Monstrey S, Weyers S, Hoebeke P, Cools M. An update on surgical and non-surgical treatments for

- vaginal hypoplasia. *Hum Reprod Update*. 2014 Sep-Oct;20(5) :775-801. doi: 10. 1093/humupd/dmu024. Epub 2014 Jun 3. PMID: 24899229.
21. Baptista E, Carvalho G, Nobre C, Dias I, Torgal I. Creation of a Neovagina by Laparoscopic Modified Vecchietti Technique: Anatomic and Functional Results. *Rev Bras Ginecol Obstet*. 2016 Sep;38(9) :456-464. doi: 10. 1055/s-0036-1593775. Epub 2016 Oct 27. PMID: 27788530.
 22. Rall K, Schenk B, Schäffeler N, Schöller D, Kölle A, Schöfnisch B, Brucker SY. Long Term Findings Concerning the Mental and Physical Condition, Quality of Life and Sexuality after Laparoscopically Assisted Creation of a Neovagina (Modified Vecchietti Technique) in Young MRKHS (Mayer-Rokitansky-Küster-Hauser-Syndrome) Patients. *J Clin Med*. 2021 Mar 18;10(6) :1269. doi: 10. 3390/jcm10061269. PMID: 33803863; PMCID: PMC8003280
 23. Adamiak A, Monist M, Bartuzi A, Miotła P, Rechberger T. Efekt anatomiczny i czynnościowy laparoskopowej operacji sposobem Vecchietiego (Anatomical and functional effect of laparoscopic Vecchietti operation). *Ginekol Pol*. 2009 Feb;80(2): 107-10. Polish. PMID: 19338207.
 24. Adamiak-Godlewska A, Skorupska K, Rechberger T, Romanek-Piva K, Miotła P. Urogynecological and Sexual Functions after Vecchietti Reconstructive Surgery. *Biomed Res Int*. 2019 Feb 25;2019:2360185. doi: 10. 1155/2019/2360185. PMID: 30931323; PMCID: PMC6413384.
 25. Kdous M, Chaker A, Ferchiou M, Zhioua F. La technique de vecchietti par laparoscopie pour agénésie vaginale (The laparoscopic Vecchietti technique for vaginal agenesis). *Tunis Med*. 2013 Jun;91(6) :371-5. French. PMID: 23868033.
 26. Dong LX, Chen SB. (Comparative study of laparoscopy-assisted Vecchietti vaginoplasty and vaginoplasty with peritoneum). *Zhonghua Zheng Xing Wai Ke Za Zhi*. 2011 Nov;27(6) :421-4. Chinese. PMID: 22292403.
 27. Takahashi K, Nakamura E, Suzuki S, Shinoda M, Nishijima Y, Ohnuki Y, Kondo A, Shiina T, Suzuki T, Izumi S. Laparoscopic Davydov Procedure for the Creation of a Neovagina in Patients with Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser Syndrome: Analysis of 7 Cases. *Tokai J Exp Clin Med*. 2016 Jun 20;41(2) :81-7. PMID: 27344998.
 28. Leblanc E, Bresson L, Merlot B, Puga M, Kridelka F, Tsunoda A, Narducci F. A Simple Laparoscopic Procedure to Restore a Normal Vaginal Length After Colpohysterectomy With Large Upper Colpectomy for Cervical and/or Vaginal Neoplasia. *J Minim Invasive Gynecol*. 2016 Jan;23(1) : 120-5. doi: 10. 1016/j. jmig. 2015. 08. 877. Epub 2015 Aug 20. PMID: 26299773.
 29. Dong X, Xie Z, Jin H. (Comparison study between Vecchietti's and Davydov's laparoscopic vaginoplasty in Mayer-Rokitansky-Küster-Hauser syndrome). *Zhonghua Fu Chan Ke Za Zhi*. 2015 Apr;50(4) :278-82. Chinese. PMID: 26080940.
 30. 30-Takahashi K, Nakamura E, Suzuki S, Shinoda M, Nishijima Y, Ohnuki Y, Kondo A, Shiina T, Suzuki T, Izumi S. Laparoscopic Davydov Procedure for the Creation of a Neovagina in Patients with Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser Syndrome: Analysis of 7 Cases. *Tokai J Exp Clin Med*. 2016 Jun 20;41(2) :81-7. PMID: 27344998.
 31. Liu X, Liu M, Hua K, Li B, Guo SW. Sexuality after laparoscopic peritoneal vaginoplasty in women with Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser syndrome. *J Minim Invasive Gynecol*. 2009 Nov-Dec;16(6) :720-9. doi: 10. 1016/j. jmig. 2009. 07. 018. PMID: 19896598.
 32. Baruch Y, Nale R, Parma M, Di Fatta S, Fedele L, Candiani M, Salvatore S. Lower urinary tract symptoms in patients with Mayer-Rokitansky-Kuster-Hauser syndrome after neo-vagina creation by Davydov's procedure. *Int Urogynecol J*. 2020 Dec;31(12) :2529-2533. doi: 10. 1007/s00192-020-04311-7. Epub 2020 May 6. PMID: 32377800
 33. Georgas K, Belgrano V, Andreasson M, Elander A, Selvaggi G. Bowel vaginoplasty: a systematic review. *J Plast Surg Hand Surg*. 2018 Oct;52(5) :265-273. doi: 10. 1080/2000656X. 2018. 1482220. Epub 2018 Jul 24. PMID: 30039726.
 34. Parsons JK, Gearhart SL, Gearhart JP. Vaginal reconstruction utilizing sigmoid colon: Complications and long-term results. *J Pediatr Surg*. 2002 Apr;37(4) :629-33. doi: 10. 1053/jpsu. 2002. 31623. PMID: 11912524.
 35. Zhong CX, Wu JX, Liang JX, Wu QH. Laparoscopic and gasless laparoscopic sigmoid colon vaginoplasty in women with vaginal agenesis. *Chin Med J (Engl)*. 2012 Jan;125(2) :203-8. PMID: 22340546.)
 36. Kim SK, Jeong JO, Kwon YS, Lee KC, Park KJ, Jung G. Laparoscopic rectosigmoid flap vaginoplasty. *J Plast Surg Hand Surg*. 2011 Sep;45(4-5) :226-31. doi:10. 3109/2000656X. 2011. 613649. Erratum in: *J Plast Surg Hand Surg*. 2012 Apr;46(2) :68. PMID: 22150145.

37. Bu L, Wang HY, Zhang J, Wang LY, Wu JX, Li B. (Study on gasless-laparoscopic vaginoplasty using sigmoid colon segment). *Zhonghua Fu Chan Ke Za Zhi*. 2013 Jul;48(7) :511-4. Chinese. PMID: 24284222.
38. Zhang D, Zhang J, Wang H, Li B, Zhu X, Wang L, Wu J. (Comparative study on laparoscopic vaginoplasty using pedicled ileal and sigmoid colon segment transfer). *Zhonghua Fu Chan Ke Za Zhi*. 2014 Mar;49(3) :172-5. Chinese. PMID: 24820299.
39. Zhao X, Wang R, Wang Y, Li L, Zhang H, Kang S. Comparison of two laparoscopic peritoneal vaginoplasty techniques in patients with Mayer-Rokitansky-Küster-Hauser syndrome. *Int Urogynecol J*. 2015 Aug;26(8) :1201-7. doi: 10. 1007/s00192-015-2675-z. Epub 2015 May 20. PMID: 25990205.
40. Wu J, Guo R, Chu D, Wang X, Li L, Bian A, Zhao Q, Shi H. Comparison of Two Techniques of Laparoscopy-Assisted Peritoneal Vaginoplasty. *J Minim Invasive Gynecol*. 2016 Mar-Apr;23(3) :346-51. doi: 10. 1016/j. jmig. 2015. 10. 015. Epub 2015 Nov 3. PMID: 26546181.
41. Huang Z, Liu P, Luo G. Comparison of improved laparoscopic peritoneal vaginoplasty and gasless laparoscopic ileal vaginoplasty in treatment of androgen insensitivity syndrome. *Arch Gynecol Obstet*. 2014 Oct;290(4) :691-6. doi: 10. 1007/s00404-014-3250-4. Epub 2014 May 20. PMID: 24838288.